

paa den, som jeg tror, at det idetmindste for Diebliffet vil være umuligt at sætte et saadant Forslag igjennem. Man er saa tilfreds med de bestaaende Sparekasser og har en saadan Sympathi med dem, at man ingenlunde her vil være tilbøielig til at række sin Haand til en Foranstaltning, som ved at give nogle Sparekasser Statsgaranti, maaske kunde begrænse de øvriges Virksomhed. Jeg tror virkelig ikke, der er nogen Fare for, at man ad den Vej skulde røftere at faae en pensionsberettiget Mand mere paa Listen end ellers, og hvad de smaa Sparekasser angaar, kan deres Virksomhed jo være overordentlig bifaldsværdig, og jeg skal ogsaa være meget villig til at tage under Overveielse, hvorvidt man kan komme dem imøde paa den ene eller anden Maade med Hensyn til deres Mærker, som, efter hvad jeg nu hører, ikke ere tilstrækkelig betryggende indrettede, men at de skulde tage saadanne Dimensioner, at de kunde gjøre de bestaaende Sparekasser overflødige eller gaa op i dem og paa Grund deraf den paagjældende Embedsmand blive overflødig har jeg dog aldrig tænkt. — Med Hensyn til Endringsforslaget under Nr. 5, der gaar ud paa, at visse Arter af mindre Sparekasser skulde være unddragne Sparekassensinspektrens Tilsyn, vil jeg kun sige, at jeg har den Tro, at Inspektøren meget sjældent, naar der ikke er særlig Anledning dertil, vil uleilige sig med at kontrollere de smaa Sparekasser, hvis Bestyrelse i Reglen er overmaade paalidelig. Jeg tror, det vil være saa tilfælde, hvor han vil finde Anledning dertil; men hvis der besuagtet skulde blive Anledning for ham til at tvivle om, hvorvidt en saadan Sparekasses Forretningsførelse er korrekt, vil det være uheldigt, om han skulde fjerne den Bemyndigelse, han ellers havde til at undersøge Forholdene. Det vilde ikke være til Gavn for Kassen eller Interessenterne, og desuden kunde han jo ogsaa leilighedsvis ved at komme i Berøring med disse Sparekasser, som den ærede Ordfører sagde, give dem Bistand, der maaske kunde have ikke ringe praktisk Betydning for dem. — Jeg tror dermed at have imdegaaet det Væsentlige i de Forslag, der ere stillede af de forskjellige Mindretal, og jeg skal slutte med at tilraade det ærede Thing at vedtage Forslaget ved denne Behandling, saaledes som det er fremkommet fra Flerallet i Udvalget.

Saastrup: At Sparekasserne her i Landet have udfoldet en særdeles god og velgjørende Virksomhed, er jo Noget, der er erkjendt af Alle; under denne Sags 1ste Behandling blev det erkjendt fra alle Sider her i Thinget, og det er erkjendt af Sparekassekommissionen, ja endogaa af det andet høie Thing. Hvad er nu Mærket til, at Sparekasserne have udfoldet en saadan god og velgjørende Virksomhed? Det tror jeg, man nærmest maa tilskrive den Omstændighed, at de have udviklet sig under aldeles fri Forhold, ja

Mærket til, at de have kunnet udvilde sig, maa vi søge i den konstitutionelle Forfatnings Givelse, i, at der blev givet Foreningsfrihed, Forsamlingsfrihed osv., og den velgjørende gode Virksomhed, som Sparekasserne have udfoldet, maa altsaa erkjendes for at være en af vor Friheds gode Frugter. Men have de nu udfoldet en saadan god Virksomhed, og er Friheden Skyld deraf, saa forekommer det ikke alene mig, men jeg kan sige, at hele Udvalget er enigt deraf, at man bør være meget varsom med at lovgive paa et Omraade, hvor man har en saa smuk og god og solid Udvikling for sig. Dette har et andet æret Medlem og jeg tilladt os at pointere noget nærmere i en lille Betænkning, der vil være det ærede Thing bekjendt. Flerallets Forslag gjør jo ogsaa saagodt som paa alle Punkter den Løfte gjældende, at man skal være meget varsom, eller, som jeg tror Flerallet siger, forsigtig med at lovgive paa dette Omraade, saa at man ikke tvæler den Institution, man vil være med til at styrke, ved sine Forslag. En saadan Forsigtighed tro vi nu at have iagttaget ved vort Endringsforslag under Nr. 5 til § 7. Vi vide, at der har eksisteret en Del Sparekasser, før vi fik Friheden, og at de for det Meste bleve oprettede i Byerne, ja, der var før 1848 maaske flertal ingen paa Landet. De bleve stiftede af Byernes bedste og solideste Mænd, som baade Byen og Omegnen faae op til paa Grund af deres Stilling, og hvad der især havde Meget at sige, paa Grund af deres agtværdige Forhold, der netop skabte den Tillid, en Sparekasse har behov. De oprindelige Bestyrelser ere nu Lid efter anden gaaede af, men ere ikke alle fornyede paa den Maade, man tænkte sig, da man gav Friheden, eller den Maade, man maa anse for heldigst i et konstitutionelt Land. Man gik nemlig over til Supplerings, medens det Rigtigste, Omsigtssæstigste og Fornuftigste vilde være, at Indlaanerne, Sparerne eller de, der sætte Pengene ind, traadte til og valgte Bestyrelsen; thi det vilde have bevirket, at den Tillid, der var begyndt med, kunde fortsættes og styrkes. Naar det nu maa siges, at der er oprettet en Mængde Sparekasser paa det Selvstyrelsens Princip, vi finde ønskeligt, rigtigt og fornuftigt, og man med Sparekassekommissionen, ja, jeg kan sige med alle Mænd, der have nogen Indsigt i den Slags Sager, maa sige, at det er det eneste Rigtige og Fornuftige, at Bestyrerne vælges af Sparerne, medens det, at Bestyrelserne supplere sig selv uden nogenformelt Kontrol, er uheldigt og urigtigt og ikke kan afgive Betingelserne for en velsunderet Sparekasse, saa forekommer det os ogsaa rigtigt at sørge for, at de Sparekasser, der have indrettet sig paa den rette Maade, og som jeg nok tør sige, udgjøre de 300 af Landets Sparekasser, faae den Anerkjendelse i Lovforslaget, at de have haaret sig rigtigt ad, hvorved man ogsaa giver en